

Motion till riksdagen 2021/22:4722

av **Ola Johansson (C)**

med anledning av prop. 2021/22:226 Aktivitetskravet i plan- och bygglagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den äldre lydelsen av 13 kap. 11 § plan- och bygglagen ska gälla för ärenden om detaljplaner och områdesbestämmelser som har påbörjats före ikraftträdandet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förslaget om ändring i plan- och bygglagen är en anpassning till gällande EU-rätt och kan därför inte avslås med mindre än omfattande konsekvenser för Sverige i form av att enskilda ärenden överlämnas till EU-domstolen, varpå Sverige riskerar att bötfällas. Även om det vore önskvärt är det därför enligt Centerpartiets mening inte görligt att yrka avslag på propositionen i sin helhet.

Effekten av sena överklaganden kan bli att en hel planprocess måste göras om helt och hållet, eller i värsta fall avbrytas. Svensk praxis är att den som överklagar en detaljplan ska ha inkommit med sina skriftliga synpunkter under granskningstiden. En sådan ordning innebär att planintressenten på ett tidigt stadium kan tillgodose de synpunkter på exempelvis en betydande miljöpåverkan som kan uppkomma vid ett genomförande.

För den part som vill fördröja eller förhindra ett projekt innebär möjligheten till sena överklaganden att denne uppsåtligen avstår från att lämna synpunkter på ett tidigt stadium, då dessa annars riskerar att tillgodoses, med följden att planen genomförs. Det kan alltså vara till fördel för den miljöorganisation som överklagar att avstå från att yttra sig. Centerpartiet menar att en sådan ordning snarare premierar ett rättshaveristiskt beteende än främjar en hållbar utveckling och andemeningen med de rättsakter i MKB-direktivet som föranleder lagändringarna. Vi menar också att det påverkar rätts-

säkerheten i negativ riktning då ett förfarande i enlighet med det som föreslås innebär att berörda parter inte längre kan anses vara lika inför lagen.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi i enlighet med Södertälje kommun att det ytterligare skulle inverka menligt på rättssäkerheten om lagstiftningen tillåts påverka ärenden som påbörjats före lagens ikraftträdande, i synnerhet som vi inte kan se att det är klarlagt att den lagändring som nu föreslås skulle innebära att svensk lag kommer att leva upp till Århuskonventionens bestämmelser. Därmed kvarstår i grunden en betydande osäkerhet rörande pågående och framtida planprocesser oavsett om den föreslagna lagändringen genomförs eller ej.

De betydande oklarheter som alltjämt kvarstår i fråga om hur Århuskonventionen kan tolkas riskerar i förlängningen att få svåröverskådliga konsekvenser för många näringar och för många delar av Sverige. Därför bör ett genomförande av föreslagna lagändringar inte leda till att Sverige och regeringen framgent avstår från att framföra synpunkter och ändringsförslag med avseende på direktiv och konventionen. Regelverken, liksom tillämpningen av dessa, måste kunna uppfattas som rättssäkra och rimliga.

Redan i dag överklagas var fjärde detaljplan och kommunerna är under stor press att leverera detaljplaner av hög kvalitet som kan ges laga kraft, utan att överprövas i domstol. Överklaganden innebär en kostsam och tidskrävande process som kan försena detaljplaneprojekt i flera år. Med den i förhållande till behoven låga byggtakt som råder och att det i 207 av landets 290 kommuner råder bostadsbrist i någon form, är det olyckligt med ytterligare justeringar i plan- och bygglagen som krånglar till regler och främjar uppkomsten av okynnesöverklaganden.

Centerpartiet menar också i likhet med Sveriges Kommuner och Regioner att ändringar i plan- och bygglagen behöver göras samlat och med god framförhållning.

Ola Johansson (C)